

μεγάλη παίρνει πάνου της με τὸ τέτιο φέρισμό της; Ἐξέρι; πὼς δίνει κάθε δικαίωμα στὸ γερὰρὸ γραμματοκάπηλο καὶ πατριδέμπορο νὰ σηκωθεί αὐριο καὶ νὰ δημοκοπήσει πάνου στὴ σιωπὴ της καὶ νὰ σαλιαρίσει πὼς ἐπειδὴ τάχα ἡ Ἐπιτροπὴ πείστηκε ἀπὸ τὶς ἀνάκρισες πὼς οἱ μαλλιαροὶ εἶναι προδότες, βουθάθηκε γιὰ νὰ μὴν ἐκθέσει τάχα τὸ Ἵπουργεῖο, ποὺ κι αὐτὸ συμπαθεῖ τοὺς μαλλιαρούς;

Ἄ δὲν τὰ ξέρει αὐτὰ ἡ Ἐπιτροπὴ, τῆς τὰ λέμε μεῖς καὶ τὴ βεβαιώνουμε πὼς γλήγορα θὰ τὸ δεῖ τὸ θάμα, πὼς γλήγορα θὰ δεῖ τὸν ἐφτάφυχο Μιστριώτη νὰ ξαναζωντανεύει καὶ νὰ δημοκοπεῖ μετὰ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα καὶ νὰ καταγγέλνει ξένους δάχτυλους καὶ Ρούσικα ρούβλια.

Θὰ περιμένουμε ἴσαμε τὸ χυνόπωρο ποὺ θὰ ξανανοίξει ἡ Βουλὴ. Θὰ περιμένουμε νὰ δοῦμε ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ξακολουθήσει νὰ σωμαίνει καὶ τότες. Ὅστερα θὰ κάνουμε καὶ μεῖς τὸ χρέος μας. Μιὰ μαύρη στήλη τυπωμένη στὸ «Νουμά» ἔχει μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ τὴ μαύρη στήλη ποὺ τύπωσε ὁ «Χρόνος» ἀναθεματίζοντας ὄσους στὴ Βουλὴ μιλῆσανε γιὰ τὴ Δημοτικὴ γλῶσσα — γιὰτὶ ὁ «Χρόνος», κ. Λαγοπάτη, ἄμα διαβαστεῖ πετιέται στὰ σκουπίδια, ἐνῶ ὁ «Νουμάς» φυλάγεται μέσα στὶς βιβλιοθήκες καὶ πάντα θὰ διαβάζεται.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1

Ἔιτανε τὸν καιρὸ ποὺ διάβαζα νὰ δώσω ἐξετάσεις στὸ Πανεπιστήμιο. Πολεμοῦσα νὰ μάθω ἀπόξω τοὺς ὀρισμούς καὶ τὶς διακρίσεις ἀπὸ τὶς διαφορὰς Δουλετες — ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ποὺ θὰ μᾶς ξετάζανε ἀπαιτοῦσε νὰ τοῦ ἀπαντοῦμε μετὰ τὰ ἴδια λόγια τοῦ βιβλίου του — στὰν ἀνοίξε ἄξαφνα ἡ πόρτα κι ὁ ξάδερφός μου Νίκος Γκάβρας χύμησε στὴν κάμαρα:

«Εἶμαι τελειωμένος! θέλω γλήγορα καφέ. Ἐρχομαι ἴσια ἀπὸ τὸ βαπόρι. Ἀνέβηκα στὴν Ἀθήνα νὰ δῶ ἐσένα μοναχά. Τὸ βράδι ξαναφέβγω», εἶπε πρὶν προφτάσω νὰ καλοσηκωθῶ καὶ νὰ χαιρετηθοῦμε.

Πῆγα κι ἀναψα τὸ καμινένο, ἐνῶ ἐκεῖνος ξαπλώθηκε στὸ κρεβάτι μου.

«Πᾶς νὰναλάβεις τὰ καθήκοντά σου;» τὸν ρώτησα.

«Ποιά καθήκοντά μου;» ἀπάντησε ἀδιάφορα.

«Μὴν εἶταν ἄλλος Νίκος Γκάβρας;»

Δὲν εἶταν πολλὰς μέρες ποὺ εἶχα δεῖ στὴν ἐφημερίδα πὼς διορίστηκε γραμματικὸς τῆς Ἐφορίας στὰ Σάλωνα.

«Οὐφ! Ἀηδίες τοῦ πατέρα μου. Μὲ ξυτέλισε χωρὶς νὰ μὲ ρωτήσει».

«Ὅστε δὲν πᾶς;»

«Αὐτὸ δὲ μούλειπε!»

«Τότε γιὰ ποῦ μετὰ τὸ καλὸ; Εἶπες, φέβγεις ἀπόψε».

«Φτιάσε πρῶτα τὸν καφέ κ' ἐπειτα σ'τὰ λέω. Εἶμαι κατακομένος. Δὲν ἐκλείσα μάτι ὀληνύχτα. Σὰ νὰ μὴ φτάνανε οἱ κοριοί, εἶταν καὶ τὰ βόδια ἀποπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου. Καλὰ κάνω καὶ δὲν ταξιδέβω ποτὲ μετὰ τὸ παλιοβάπορο».

«Τί, μετὰ τὴν «Πάρο» ἦρθες;»

«Μ' αὐτὸν τὸ διάλο. Ἀφοῦ φόρτωσα τὰ καπνὰ μ' αὐτό, μοῦ δώσανε μπιλιέτο τζάμπα».

«Ποιά καπνὰ;» ρώτησα ἐνῶ τοῦ ἔδινε τὸν καφέ.

«Πᾶω μετὰ καπνὰ στὴ Σύρα», εἶπε κι ἀνασηκώθηκε.

Τὸν κοίταξα: «Μὲ καπνὰ στὴ Σύρα;!»

Κοῦνησε τὸ κεφάλι: «Ἔλα, φέρε ἕνα τσιγάρο», εἶπε.

Τοῦ ἔδωσα τὸ πακέτο μου μετὰ τὸν καπνὸ. Μὰ τὸ πέταξε πάλι στὸ τραπέζι.

«Δὲν μπορῶ νὰ στρίψω. Στείλε νὰ μᾶς πάρουν τσιγαρέτα».

Βγήκα στὸ παράθυρο καὶ κοίταξα μὴν περνᾷ στὸ δρόμο κανεὶς λούστρος. Δὲν μπόρεσα νὰ δῶ κανέναν καὶ ξαναγύρισα μέσα.

«Ἀδύνατο νὰ πῶ καφέ χωρὶς τσιγάρο», εἶπε πάλι.

Ἀναγκάστηκα νὰ φωνάξω τὴ νοικοκυρὰ μου. Τῆς ἔδωσα ἕνα μόνο καὶ τὴν ἔστειλα στὸ καπνοπωλεῖο, ποὺ εἶτανε στὴ γωνιά τοῦ δρόμου.

Ὁ ξάδερφός μου σηκώθηκε καὶ περπατοῦσε ἀμιλητος πέρα δῶθε στὴν κάμαρα. Εἶτανε κοντὰ στὴν πόρτα, ἄμκ σὲ λίγο ἦρθε ἡ νοικοκυρὰ μετὰ τσιγάρα. Τὰ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τῆς, τῆς ἄφησε μιὰ δεκάρα ἀπὸ τὰ ρέστα καὶ πέταξε τᾶλλα ἀπάνω στὸ τραπέζι.

«Ἐμπόριο λοιπόν», τοῦ εἶπα, ἀφοῦ ἀναψε ἕνα τσιγάρο καὶ ξανακάθησε μπροστὰ στὸν καφέ του.

«Ἐμπόριο, ναί! πῶς, δὲ σ' ἀρέσει;»

«Ταυριάζει μετὰ τὴν πώληση πιότερο ἀπὸ τὸ ὑπαλληλίκι;»

«Ἡ πώληση εἶναι ζωὴ κ' ἡ ζωὴ εἶναι ἐμπόριο», εἶπε φουσώντας τὸν καπνὸ σὲ φιλά, ψιλοτύτικα στεφάνια. «Τί με κοιτᾶς; Δὲν τὸ καταλαβαίνεις;»

Σηκώθηκε, ἔσκισε δυοτρεις φορές τὴν κάμαρα, κοιτάζοντας τὸ πάτωμα καὶ καπνίζοντας: ἔπειτα πέταξε τὸ τσιγάρο του ἀπὸ τὰναιχτὸ παράθυρο καὶ στάθηκε μπροστὰ μου:

«Τί με κοιτᾶς;»

«Ποῦ πέταξες τὸ τσιγάρο. Δὲ σ' ἀρέσει ὁ καπνός;»

«Δὲν καπνίζω ποτὲ τσιγάρο πέρα ἀπὸ δέκα ρουφιζιές».

«Κακὸ συνήθιο γιὰ ἕναν ἐμπορο. Τὸ ἐμπόριο θέλει οἰκονομία».

«Κολοκῦθια! Προϊστορικὲς ιδέες! Αὐτοῦ βρῖσκειται ἀκόμα τὸ ἐμπορικὸ σου δικαίωμα; Τὸ ἐμπόριο εἶναι ἐμπνευση, πὲς τοῦ καθηγητῆ σου. Τόλμη, κίνητος σὰν τὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸ εἶναι πώληση μετὰ νοιώθεις;»

«Πῶς ὄχι! Μόνο πού βρήκες τὰ κεφάλαια δὲ νιώθω».

Χαμογέλασε: «Αὐτὸ εἶναι ἴσια ἴσια ἡ τέχνη», εἶπε.
«Ἔβαλες στὸ χέρι κἀνα σύντροφο;»

«Τὸν πατέρα μου».

«Ἄρχισε πάλι ὁ θεὸς τὰ ἐμπόρια;» μὲ ξέφυγε ὁ λόγος ξέροντας πῶς ὁ πατέρας του εἶτανε καταστραμμένος ἐμπορος.

«Αὐτὴ τὴ φορά μονάχα. Ὁὰ τοῦ δώσω τὰ μισὰ ἀπ' ἑτι βγάλω», εἶπε ὁ Νίκος.

«Κ' ὕστερα θὰ ἔακολουθήσεις μοναχός;»

«Ὁὰ δῶ ἂ δὲ βγάλω περιοδικά».

Τὸν κοίταξε μὲ κάποιον ξάφνισμα: «Ἔχεις πολλὰ καπνὰ μαζί σου;»

«Πενήντα τόσα δέματα».

«Πολλὲς ὀκάδες;»

«Ἔδῳ ἔχω τὴ φορτωτικὴ», εἶπε κ' ἔδειξε τὴν τσέπη του».

«Καὶ δὲ κοιτᾶς νὰ τὰ πουλήσεις ἐδῶ; Ἡ ἔχεις πιότερες ἐμπορικὲς γνωριμιὲς στὴ Σύρα;»

Λέ μὲ ἀπάντησε. Ρούφηξε ἀκόμα μιὰ φορά τὸ φλιτζάνι του καὶ ἔαπλώθηκε στὸ κρεβάτι. Κοιτάζοντας τὸ ταβάνι μουρμούριζε κάτι μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του.

«Ἔ, δὲν εἶτανε καλὴ ἰδέα;» γύρισε καὶ μὲ εἶπε ἄχαρνα σὺν περάσανε μερικὲς στιγμὲς.

«Ποιά ἰδέα;»

«Νὰ κάμω ἐμπόριο».

«Δαμπρή, μόνο πού δὲ θυμᾶσαι πόσο πρᾶμα ἔχεις μαζί σου».

«Ἔδῳ ἔχω τὴ φορτωτικὴ, γελοῖε!» Ἔβαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη κ' ἔβγαλε ἕνα μάτσο χαρτιά: «Ὁὰ τὴν ἔχω στὴ βαλίτσα», εἶπε ἀφ' οὗ ἔψαξε καὶ δὲν τὴ βρήκε.

«Ἐκεῖνη ἐκεῖ δὲν εἶναι;» ρώτησα δείχνοντας ἕνα μαθὺ χαρτί διπλωμένο σὰ δυό.

«Ὅχι». εἶπε ἀνοιγόντάς το.

Εἶδα πῶς εἶτανε στίχοι γραμμένοι μὲ μολύδι.

«Ἄσε τότε τὴ φορτωτικὴ καὶ διάβασέ μου τὸ ποίημα», εἶπα.

Μὲ κοίταξε κ' ἔπειτα κοίταξε στὸ χαρτί: «Πρέπει νὰλλάξουνε καναδυὸ λέξεις. Τῆγραψα βιαστικὰ σήμερα τὸ πρωτ'».

«Στὸ βαπόρι;»

Κούνησε τὸ κεφάλι: «Σὰ δὲν μπορούσα νὰ κοιμηθῶ, ἀνέδηκα πάνω ἑτι θαμποχάραζε. Δὲ φαντάζεσαι τί μαγεία, τί μυστήριο πού εἶταν τὸ ξημέρωμα. Τᾶστρα τρεμοσῆγανε: τὰ κύματα, τὰ βουνὰ στὸ μάκρος—!»

«Δὲ μὲ διαβάσεις καλῆτερα τὸ ποίημα;»

Τὸ διπλωσε καὶ τῆβαλε στὴν τσέπη.

«Ἔλα, διάβασέ το τώρα, μὴν τὸ βάζεις μέσα».

Μὲ κοίταξε μιὰ στιγμὴ λίγο δισταχτικά. Ἔπειτα: «Ἄκου νὰ σ' τὸ πῶ λοιπόν», εἶπε καὶ βάζοντας τὸ ἕνα πόδι ἀπάνω στὰλλο, ἄρχισε:

«Πρὶν τὸ δάσος νὰ φωτίσει,
πρὶν ξυπνήσουν τὰ πουλιά,
τρέμει τᾶστρο γιὰ νὰ σβῆσει
στὰ κατάχλωμα μαλλιά,
μὲ προσμένει ἐκεῖ στὴ βρύση
τὸ παιδί τοῦ βασιλιά».

Σταμάτησε καὶ μὲ κοίταξε στὰ μάτια. Ἔπειτα ξανάρχισε, χαμηλώνοντας βραχνὰ τὴ φωνή:

«Τί σοῦ ἀγόπησε, θλιμένη,
τὸ παιδί τοῦ βασιλιά;
Τὴ φωνή μου τὴ χαμένη
καὶ τὰ ξέπλεκα μαλλιά.
Μιὰν αὐγὴ θαμπὴ τοῦ Ἀπρίλι
μ' ἤβρε μόνη στὴν πηγὴ
καὶ μοῦ φίλησε τὰ χεῖλη
καὶ μοῦ πήρε τὴ φωνή.
Καὶ μοῦ ξέπλεξε στὸν ὄμο
τὰ κατάχλωμα μαλλιά.
Μὴ μὲ βρεῖ ἡ αὐγὴ στὸ δρόμο,
μὴν ξυπνήσουν τὰ πουλιά!».

Ἔπαψε καὶ μὲ ξανακοίταξε.

«Εἶναι τὸ ποίημα, πού εἶπες πῶς ἔγραψες τὴν αὐγὴ;» ρώτησα.

«Ναί».

«Μὰ δὲν ἄκουσα οὔτε βουνά, οὔτε κύματα, οὔτε—»

«Μὴν ἤθελες νὰκούσεις καὶ τὸ ρουχαλιτὸ τῶν Ἀρβανιτᾶδων, πού κοιμόντανε στὸ κατάστρωμα; Εἰρηνοδική!»

Ἐλάσα: «Μὲ συμπαθᾶς; δὲν καταλαβαίνω πολὺ ἀπὸ ποίηση», τοῦ εἶπα, καθὼς εἶναι κ' ἡ ἀλήθεια.

«Τὴνποίηση τὴν αἰστάνουνται; δὲν τὴν καταλαβαίνουμε». Σηκώθηκε καὶ περπάτησε πάλι στὴν κάμαρα μὲ σκυμένο τὸ κεφάλι. Ἔπειτα πήγε στὸ παράθυρο καὶ στάθηκε, θωρώντας ὄξω καὶ μουρμουρίζοντας:

Μὴ μὲ βρεῖ ἡ αὐγὴ στὸ δρόμο,
μὴν ξυπνήσουν τὰ πουλιά».

Τὸν κοίταξα.

«Ἔλα, σῆκω ντύσου νὰδγομ' ὄξω. Βαρέθηκα ἐδῶ μέσα», εἶπε ἄχαρνα, πετώντας τὸ τσιγάρο τοῦ ἄμα γύρισε καὶ μ' εἶδε.

«Πού θὲς νὰ πάμε;» ρώτησα.

«Νὰ φάμε! Πεινώ, κοντέδει μεσημέρι».

Πῆρα καὶ ντύθηκα καὶ σὲ λίγο εἴμαστε στὸ δρόμο. Ἐτρωγα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μικρὰ ξενοδοχεῖα τῆς Ὀμόνοιας κὶ ὁ ξάδερφός μου μὲ ἀκολουθήσε ἐκεῖ δίχως ἀντιλογία.

Ἡ χινοπωριάτικη μέρα, σκουντουφλιασμένη κ' ἐτοιμὴ γιὰ βραχὴ τὴν ὥρα πού μπήκαμε στὸ ξενοδοχεῖο, εἶχε ἔαστερώσει πάλι σὺν ἀποφάγαμε καὶ ξαναβγήκαμε ὄξω. Κλεισμένος καθὼς εἴμωνα πολλὲς βδομάδες, μιὰ κ' ἔχασα τὸ διάβασμα ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα; μὲ ἤρθε δρεξὴ νὰνασάνω λίγον καθαρὸν ἀέρα.

«Δὲν πάμε σὲ καμιὰ ἔξοχή;» εἶπα τοῦ Νίκου.

«Πάμε πρώτα ὡς τὸ Σύνταγμα. Τρέξε νὰ πάρομε τὸ τράμ», ἀπάντησε καὶ τᾶχυνε τὸ βῆμα.

Τὸ πήραμε καὶ μᾶς ἔφερε στὸ Σύνταγμα. Πρὶν νὰ στικματήσῃ, ὁ Νίκος πήδησε καὶ μπῆκε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ καφενεῖα ἐκεῖ. Ἄμα σὲ λίγο μπῆκα καὶ γὼ ἀπὸ τὴν ἄλλη πόρτα, τὸν εἶδα πού ἔστειλε καὶ κοίταξε στὰ τραπέζια γύρω του. σὰ νὰ γύρευε κάποιον.

«Οὔτε ἀπὸ τὸ τράμ νὰ πηδᾶς δὲν ἔμαθες ἀκόμα», μοῦ εἶπε δταν τὸν εἶδα σίμωσα.

«Θές νά καθήσουμε ;»

«Όχι», εἶπε καὶ κίνησε κατὰ τὴν πόρτα.

Καθὼς βγαίναμε, μοῦ ἔδειξε ἕνα μεσόκοπον κύριο, ποῦ καθότανε μοναχὸς σ' ἕνα τραπέζι καὶ διάβαζε ἐφημερίδα.

«Παῖός εἶναι ;» τονὲ ρώτησα.

«Ὁ λόγιος Καραβέργας. Δὲν τὸν ἔχεις ἀκουστά ;»

Στάθηκα καὶ τὸν ξανακοίταξα μὲ τρόπο. Δὲν εἶχε ἀπάνω του τίποτε φανταχτερό, ποῦ νὰ τὸν ξεχώριζε ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους ἀνθρώπους.

«Τί γράφει ;» ρώτησα.

«Πολλὰ καὶ διάφορα».

«Εἶναι καλός ;»

«Ὁ καλῆτερος γιὰ τὸ πούμπλικο. Περιγράφει καταλεπτῶς, δὲν ἀφίνει τίποτε ἀνείπωτο. Νοιώθει τὴν τέχνη σὰν καὶ λόγου σου».

«Δὲ γνωρίζετε ;»

«Γνωρίζομαστε, μὰ κάνει τὸ σπουδαῖο. Ἄμα μὲ εἶδε ἀπὸ τὸν καθρέφτη ποῦ ἐμπαινα, ζύγωσε τὴν ἐφημερίδα κοντῆτερα στὰ μάτια του. Μὲ τὸ ψευτοσοβαρὸ κοιτάζει νὰ κρατήσῃ τὴ θέση του στὴν τέχνη. Ἄς πιάσω δυοτρὲς χιλιάδες στὰ χέρια μου καὶ βλέπει πὼς τοὺς βάζω στὴ θέση τους ἑλοὺς τοὺς παρακεντέδες».

Περάσαμε στὸ ἀντικρινὸ τὸ πεζοδρόμιο. Ἐφερε μιὰ γύρα καὶ στὸν ἄλλον καφενὲ καὶ ξαναβγήκε, σέρνοντάς με κατὰ τὴν πλατεῖα τοῦ παλατιοῦ. Καθὼς πηγαίναμε, ἄξαφνα κατέβασε τὸ γύρο τοῦ κπέλου του καὶ σήκωσε τὸ γιανὰ ἀπὸ τὸ σακάκι.

«Κρυώνεις ;» τονὲ ρώτησα.

«Ὁ ἥλιος καίει, διάολε! Δὲν ἐννοεῖ νὰ χειμωνιάσει», μουρμούρισε καὶ κάνοντας δυὸ μεγάλα βήματα, μὲ ἄφησε πίσω του.

Ἀκολούθησα κοιτάζοντάς τον Ὁ ἥλιος δὲν ἔκαιγε μονάχα, μὰ γιάλιζε κιόλας ἀλύπητα τὴν τριμμένη φορεσιά του. Οἱ ἀγκώνες λίγο θέλανε νὰ τρυπήσουν καὶ κάτω στὶς ἄκρες τοῦ παντελονιοῦ του γνῶρισα τὴν ἰδιοτροπία τῆς θειάς μου νὰ μὴ μαντάρει ποτέ τῆς φάγωμα μὲ τὸ ἴδιο τὸ χρῶμα τοῦ ρούχου.

Δὲν εἶχαμε φτάσει ἀκόμα στὴ γωνιά τοῦ δρόμου, δταν ἄξαφνα σταμάτησε.

«Δὲν μπορῶ νὰ πάρω ἀνήφορο· μοῦ πιάνεται ἡ ἀναπνοή», γύρισε καὶ μοῦ εἶπε βάζοντας τὸ χέρι στὸ στήθος.

«Παράφραγες», μουρμούρισα.

Μὲ ἀγριοκοίταξε: «Ἄστειός εἶσαι».

«Τότε τί ἔπαθες ;»

«Ὁ,τι πάντα».

«Τί ;»

«Εἶμαι ἀσθματικός».

«Ἀπὸ πότε ;»

«Ἀπὸ πάντα».

Εἶχα νὰ τονὲ δῶ λίγους μῆνες μόνο. Ὡς τότε δὲν εἶχα ἀκούσει τίποτε. Ἦξερα μονάχα πὼς ὑπὸ φερνε ἀπὸ πυρετούς. Σ' αὐτοὺς καὶ στὸ ποιητικὸ του φυσικὸ ἔρριχνα τὴ χλωμάδα τῆς θωριάς του.

«Τότε δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκτεθεῖς στὶς συγκλίσεις τοῦ ἐμπορίου», ἔκαμα νὰ τοῦ πῶ.

«Ὄψ, εἶσαι βαρετός, καημένος, μ' ἔκοψε ἀπό-

τομα καὶ ξαναγύρισε κεῖθε, δαγκάνοντας τὰ χεῖλια.

Τονὲ λυπήθηκα καὶ θέλησα νὰ τονὲ βρηθῶ πιάνοντας τὸ μπράτσο του. «Πάμε νὰ καθήσουμε στὸν καφενέ», ἔκαμα πάλι νὰ τοῦ πῶ· μὰ ἐκεῖνος εἶχε γνέψει κιόλας ἀντικρινά, καὶ δυὸ ἀμάξια τρέξανε μὲ μιὰς ποῦ νὰ πρωτοφτάσει.

Πῆδῃσε σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ καὶ μοῦ ἔκαμα καὶ μὲνα νόημα νάνέθω.

Κάθησα κοντὰ του καὶ τὸ ἀμάξι κίνησε. Δὲν ἄκουσα καλὰ ποῦ εἶπε τοῦ ἀμαξῶ νὰ μὰς πάει, οὔτε τόλμησα νὰ ρωτήσω.

Δὲν τοὺς παραξέρω τοὺς δρόμους τοῦ Κολωνακιοῦ, γιὰ νὰ θυμηθῶ σὲ ποιόνε σταματήσαμε. Μοῦ εἶπε νὰ πλερώσω τὸν ἀμαξῶ καὶ νὰ περιμεῖνω μιὰ στιγμὴ, κι αὐτὸς κατέθηκε γλήγορα καὶ μῆκε σὲ μιὰ πόρτα.

Θὰ τὸν περιμεῖνω ἴσια μὲ τρία τέταρτα ὅσο ποῦ ξαναβγήκε. Ἐπιασε τὸ μπράτσο μου καὶ τραβήξαμε πρὸς τὰπάνω. Εἶτανε φαειρότερος καὶ στὸν ἀνήφορο τώρα ξέχασε τὸ ἀσθμα του.

«Σὲ ποιόν ἔκαμες τόσο σύντομη βίξιτα ;» τονὲ ρώτησα.

«Σ' ἕνα φίλο καὶ συνάδερφο».

«Στὶς Μούσες ἢ στὸ ἐμπόριο ;»

«Ὄψ, ἄσε τίς κοινοτοπίες, σαχλέ», μοῦ εἶπε ἀπότομα.

Σὲ μιὰ πόρτα ἀνοιχτὴ ἕνα δουλικὸ ἔπλενε τὴ μπασιά. Σὰ μὰς εἶδε χαμογέλασε.

Ὁ Νίκος στάθηκε.

«Σ' ἀρέσει ;» ρώτησα βλέποντας τὸ ἐκστατικὸ του.

«Τὰ μαλλιά τῆς στὴν ἀντηλιά. Καὶ τὸ χαμόγελό τῆς ἔχει κάτι τῆς Λουίζας Τζουκόντας», εἶπε χωρὶς νὰ κουνηθεῖ.

«Καὶ τὰ πόδια τῆς μὲς τὰ νερά !»

«Χυδατε !» Ζάθωσε τὰ μούτρα κι ἄφησε τὸ μπράτσο μου.

Σὲ λίγο φτάσαμε σ' ἕνα καφενεδάκι μὲ μιὰ λεύκα ψηλὴ μπροστὰ στὴν πόρτα του καὶ μιὰ βρῦση σιδερένια πλάι στὴ λεύκα. Ἐνας κύκλος νέοι εἶτανε καθισμένοι σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τραπέζια ἔξω στὸ πεζοδρόμιο. Ὁ Νίκος τράβηξε ἴσια κατ' αὐτοὺς καὶ γὼ κοντὰ του. Ἄμα τὸν εἶδαν, ἀνασηκωθήκανε ὄλοι καὶ τὸν προσδεχτήκαν, ἕνας κιόλα ψηλός, λιγνός, μὲ κόκκινα μαλλιά ποῦ μοιάζανε σὰν περούκα, μὲ μούσι μυτερὸ καὶ μὲ σταχτιά ζακέτα μακριὰ ἴσια μὲ τὸ γόνα, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τονὲ φίλησε. Μονάχα ἕνας δὲν κουνήθηκε δλότελα ἀπὸ τὴ θέση του, παρὰ τοῦ ἄπλωσε μόνο τὸ χέρι ἀπάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι. Θὰ εἶταν ἕξι ὡς ἑπτὰ νέοι. Χλωμοί, ἀδύνατοι, σκυρτοὶ οἱ περισσότεροι, μὲ μακριὰ μαλλιά καὶ φορεσιὲς ἕνα βαθμὸ παραπάνω ἢ παρακάτω ἀπὸ τοῦ ξαδέρφου μου. Κατάλαβα πὼς εἶχα πέσει σὲ φωλιὰ λογίων καὶ κείνο, ποῦ μοῦ χτύπησε πὺδ πολὺ στὰ μάτια, εἶταν πὼς ὄλοι τοὺς εἶχανε ξουρισμένο τὸ μουστάκι.

Ὁ Νίκος κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα καὶ γὼ στὸ πλάγι του. Νὰ μὲ συστήσῃ στὸν κύκλο τὸ βρήκε περιττό.

«Ἀπάνω στὴν ὄρα ἦρθες, Μαινάλκα», εἶπε τοῦ.

ξαδέρφου μου ένας από τους συγκαθούμενους. «Ο Θέμης Φλοίσβος μάς διαβάζει: τὸ καινούργιο δράμα του».

«Τότε νὰ πιάσω πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή», πετάχτηκε τοῦτος, γυρίζοντας ἀπάνω στὸ γόνα του τὰ φύλλα τοῦ χειρόγραφου του.

«Ὅχι· τράβα γραμμὴ. Τοῦ Μαινάλκα τοῦ διαβάξεις τὴν ἀρχὴ ἄλλη ὥρα», εἶπε κείνος πὺ χαιρέτησε τὸ Νίκο δίχως νὰ σηκωθεί.

Οἱ ἄλλοι δὲ μιλῆσανε κι ὁ Θέμης Φλοίσβος ἄρχισε, ξεκλοούθησε δηλαδὴ τὸ διάβασμα. Ἔταν ὁ πῶ ἀγγίος κ' ἔλεινεὸς στὴν εἰδὴ ἀπ' ὄλους. Μαῦρος, ξεραγκιανός, μὲ ὀρθὰ μαλλιά καὶ γουρλωμένα μάτια. Στὰ μάγουλά του κρεμότανε ἀριὸ τὸ πρῶτο χνοῦδι, ὁ λαϊμός του ξέβγαине λιγνός, καμπυλωτὸς ἀπάνω ἀπὸ μιὰ μουντὴ στενὴ λουρίδα, πὺ φαινότανε στὴ θέση τοῦ κολάρου δεμένη μπροστὰ μ' ἕνα τρίχινο σκοινὶ γιὰ λαϊμοδέτη, καὶ στὰ δάχτυλά του, πὺ τρέμανε νευρικὰ κρατώντας τὸ χειρόγραφο, τὰ νύχια μαυρίζανε μελανότερα ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἡ φωνὴ του μιὰ βαρειά σὰ μπουμπουνητό, μιὰ βαθειά σὰ νᾶρχότανε ἀπὸ ἄλλον κόσμο.

Φυσικά, ἀπὸ τὴ μέση καθὼς τὸ ἄκουσα, μοῦ εἶταν ἀδύνατο νὰ μπῶ στὸ νόημα τοῦ ἔργου. Τὸ μόνο πὺ κατάλαβα εἶταν πὺς εἶτανε σὲ στίχους πότε κοντοὺς πότε μακριούς, ἄλλο μὲ ρίμες ἄλλοῦ δίχως. Μοῦ φάνηκε πὺς παιζότανε ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, νυχτιάς καὶ μέρας, τὴν ὥρα πὺ χτυπᾶ τὴν πόρτα τοῦ πνεύματος ὁ θάνατος, πὺ παλέβει ἢ ἀθανασία μὲ τὴ φτορά. Ἡρώας του εἶταν ἢ ψυχὴ τοῦ Σὺμπαντος. Ἀπὸ τᾶλλα πρόσωπα δὲν μπόρεσα νὰ κρατήσω σωστὸ λογαριασμό. Ἡ Ἑλένη κι ὁ Σενέκας παίζανε μεγάλο μέρος. Δαιμόνοι καὶ δρακόντοι, στοιχιά καὶ νεράιδες, ἑωσφόροι καὶ κατσίβελιοι, ἢ Ἀθηνᾶ, ἢ Ρούθ, ἢ Εἰδα, ὁ Φοῖβος, ὁ ἄγιος Πολύκαρπος, ἢ Δήμητρα, ὁ Ἀχιλλέας, ὁ Προμηθεός, ὁ Κολοκοτρώνης καθγαδίζανε στὸν κῆπο τῆς Ἀμίντας, ἀνίσως δὲ γελιέμαι, ὁ Ἄριελ εἶχε ἐρωτικὸ συναπάντημα μὲ τὴν Ἡρώ, ὁ Μωάμεθ μονομάχησε μὲ τὸ Διγένη Ἀκρίτα, ἢ Ἀρέθουσα ἢ Ἀρετούσα σκότωσε τὸν Κάστορα, γέλασε τὸν Πολύφημο, ἔφυγε μὲ τὸν Καρλομάγνο, ἢ Κασάντρα τραγοῦδησε ἕνα πεσομιστικὸ σονέττο δίχως ρίμες, τὰ δέντρα τῆς ἀπαντήσανε μὲ θυμὸ σὲ ἔμηρικό ἐξάμετρο, τέλος κάποιος Καβαλκάντης, ἱππότης ἢ ἡμίθεος δὲν κατάλαβα, ἔκλεισε τὸ δράμα μ' ἕναν πανθειστικὸ μολόγο.

«Τὸ στερεὸ θυμίζει κάποις ποιήμα τοῦ Γκαίτε», μουρμούρισε ἀποπίσω μου τοῦ Νίκου ἐκεῖνος πὺ καθότανε κοντά μου.

«Κ' ἢ μορφή τοῦ Γεμιστοῦ, καθὼς τονὲ φέρνει στὴν τρίτη πράξη, εἶναι ἀπήχηση τοῦ Μεριστόφελτ», ἀπάντησε ὁ Νίκος.

Γενικά ἢ ὑποδοχὴ δὲ στάθηκε τόσο θερμὴ. Μόνο ἐκεῖνος, πὺ εἶχε φιλήσει πρῶτῆτερα τὸν ξαδέρφό μου, σηκώθηκε καὶ τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι.

«Δεύτερο ἔνειρο θερινῆς νυχτός», εἶπε κοιτάζοντας ἐκεῖνον πὺ δὲν εἶχε σηκωθεί νὰ προσδεχτῆ τὸ Νίκο.

«Κάτσε κάτω, Βελαδράπα», τοῦ εἶπε τοῦτος,

τραβώντας τον ἀπὸ τὴν οὐρὰ τῆς ζακέτας του καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ σὲ μένα.

Ἔταν ὁ μόνος πὺ καταδέχτηκε νὰ μὲ προσέξει. Τὴν ὥρα πὺ διαβαζότανε τὸ δράμα μοῦ εἶχε ρίξει μιὰδὺ παρόμοιος ματιές, πὺ μοῦ δώσανε τὴν ὑποφία πὺς δὲν ἄκουγε τὸ συναξάρι μὲ τὴν ἴδια κατάνυξη πὺ τὸ ἀκούγανε οἱ ἄλλοι γύρω του. Αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ τὸν προσέξω καὶ γώ. Δὲν εἶταν τόσο νέος ὅσο τὸν πῆρα τὴν πρῶτη στιγμὴ χάρη στὸ ξουρισμένο τὸ μουστάκι του. Κάποιες ζαρωματιές στὰ μάγουλα καὶ ψαρὲς τρίχες πλάι σταυτιά του δείχνανε πὺς δὲν εἶταν πᾶ στὴν πρῶτη νιότη. Τὸ ντύσιμό του ἀκόμα τὸν πρόδινε γιὰ ἄνθρωπο τοῦ κρῖμου πιότερο παρὰ γιὰ ποιητῆ. Καθαρὸς καὶ περσοποιημένος, μὲ ὄροσερή, ζωηρὴ ὄψη. Μοῦ φαινότανε σὰ νὰ τὸν εἶχα δεῖ συχνὰ στοὺς καφενέδες πὺ μπήκαμε πρῶτῆτερα μὲ τὸ Νίκο. Ἡ εἰδὴ του, ἢ στάση, τὰ κινήματά του μοιάζανε σὰ νᾶτανε μαθημένα, ἀναπτυγμένα μέσα κει. Ὁ τρόπος πὺ ἔβαζε τὸ ἕνα πόδι ἀπάνω στᾶλλο, πὺ ἔσιαζε τὸ πανταλόνι, πὺ κοίταζε τὰ παπούτσια του, πὺ φροῦσε τὸ καπέλο, πὺ ἔδενε τὸ λαϊμοδέτη, πὺ βαστοῦσε τὸ μπαστούνι, πὺ μισόκλεινε τὰ μάτια, ὅλα φαινότανε πὺς εἶτανε ζυγιασμένα καλὰ μπρὸς στὸν καθρέφτη. Μιὰ του χερονομία δυστρέις φορές εἶταν καὶ κείνη γιὰ νὰ δείξει τὸ διαμαντέιο δαχτυλίδι του καὶ τὰ χρυσὰ κουμπιά στὸ φρεσκοσιδερωμένο μανικέτι. Πολλὲς στιγμές, ἐκεῖ πὺ διαβαζότανε τὸ δράμα, ρώτησα τὸν ἑαυτὸ μου τί ἤθελε αὐτὸς ὁ ντιστεγκὸς μέσα στὴν ἀθλία αὐτὴ φάλαγγα. Εἶχα ἀκουστά πὺς πολλοὶ διαλεχτοὶ τῆς κοινωνίας ἔχουνε τὴν ἀδυναμία νὰνακατέβουνται μὲ τοὺς ἀλήτες διαλεχτοὺς τοῦ νοῦ, καὶ μιὰ τέτοια ἰδιοτροπία φανταζόμουνα πὺς εἶχε φέρει καὶ τὸν ἀριστοκράτη αὐτὸν σ' ἐκεῖνη τὴν παράξενη συντροφιά. Φαινότανε πὺς τονὲ διασκέδαζε τὸ πρᾶμα. Δὲν ἄφινε νὰ πάει χαμένη καμὶ περίσταση γιὰ νὰ διακόψει τὴν ποιητικὴ ἀπόλαψη μὲ μορφοσὸ ἢ μὲ λόγο, πὺ μιὰδὺ στιγμὲς κάμανε καὶ τὸν ἴδιον τὸ δραματογράφο νὰ ξεκαρδιστεῖ στὰ γέλοια. Εἶχε τὴν προσοχὴ του τόσο στὸ δράμα, ὅσο καὶ στοὺς καθισμένους γύρω του. Κ' ἐνῶ διόρθωνε μιὰ χασμωδία στὸ στίχο, ἢ οὔσταινε νᾶλλαχτεῖ μιὰ λέξη, ἢ λογοπαιζε μὲ κάποια φράση, εἶτανε σύγχρονα κι ὁ εὐταξίας τῆς φάλαγγας. Θύμιζε στὸ Βελαδράπα νὰ μαζέψει τὴν οὐρὰ τῆς ζακέτας του πὺ σερνότανε στὸ χῶμα, ἔκανε νόημα στὸν ἕνανε νὰ μὴν τρώει τὰ νύχια του, στὸν ἄλλονε νὰ μὴ φτύνει κόνοντας θέρυβο μὲ τὸ λαρόγγι του, χτυποῦσε μὲ τὸ μπαστούνι του ἕναν τρίτον πὺ σκάλιζε τὴ μύτη καὶ ἀπανωτὰ τὸ δραματικὸ πὺ ξυνότανε ὀσκένα στὸ στέρο του ἐκεῖ πὺ διάβαζε.

«Καλὸ εἶναι τὸ δράμα σου, Φλοίσβε», εἶπε τουτουνοῦ, ἔταν ὁ Βελαδράπας κάθησε στὴ θέση του «ἕνα μόνο δὲν κατάλαβα. Γιατὶ βγαίνει ὁ Ἄρναούτης καὶ κυνηγᾶ τὸν Πάρι»;

«Ὁ Ἄρναούτης εἶναι τὸ σύμβολο τῆς ἠθικῆς τῶν ἀστῶν, τῶν νέμων», εἰγήγησε ὁ ποιητής.

«Ὁ ἀστυνόμος δηλαδὴ τοῦ δράματος».

«Ναί, κάττι τέτοιο».

«Ὅλοι σκάσανε τὰ γέλοια».

«Ποιός εἶν' αὐτός;» ἤθερα τὴν περίστασι καὶ ρώτησα τὸ Νίκο.

«Ὁ ποιητὴς Βιδούρης».

«Εἶναι ψευδώνυμο;»

«Μισοψευδώνυμο. Βεδούρα λέγαν τὸν πατέρα του», μὲ σφύριξε ὁ πλαγινός πού ἄκουσε τὸ ρώτημα, ἕνας κοντακιανός, σγουμπός νέος μὲ ματογιαλῖα καὶ μ' ἕνα βιβλίο ἀνοιχτὸ μπροστά του ἔλη τὴν ὥρα.

«Μαινάλα! Πού βρέθηκες ἐδῶ;» ἄκουσα τὴν ἴδια στιγμή πίσω μου μιὰ φωνὴ καὶ ὁ ρουμελιώτικος ἀχὺς τῆς, πού τόσο λίγο ταίριαζε στὴν περιοχὴ αὐτῆ, μὲ ξάφνισε. Ἦύρισα κ' εἶδα τὸ Νίκο νὰ φιλιέται μ' ἕναν καλοκατωμένο καὶ καλοντυμένο νέο, Ὁ ποιητὴς Βιδούρης μὲ κοιτάζε πάλι καὶ δὲν ξέρω καὶ γὼ γιατί χαμογέλασα. Σὰ νὰ μὲ κολάκεψε τὸ καταδεχτικὸ του. Οἱ ἄλλοι, ἂν ἔπεφτε τυχαῖα τὸ μάτι τους ἀπάνω μου, μὲ κοιτάζανε μ' ἕναν τρόπο πού ἔδειχνε πὼς ἀπορούσανε γιὰ τὴν ἀδιακρισία ἐνὸς ἀγνωστού καὶ τιποτένιου νᾶρθε νὰ καθῆσαι στὸν κύκλο τους. Ἀπὸ τὴ στιγμή μάλιστα πού ὁ νιοφερμένος ἦρθε καὶ καθῆσε ἀνάμεσα ἀπὸ μένα καὶ τὸ Νίκο, μὲ φαινότανε πὼς χωρίστηκα ἐλότιστα ἀπὸ τὸν κόσμο. Τόσο στενοχωριόμουν καὶ ξενεδύμουν. Σ' ἕνα τραπέζι πίσω ἀπὸ τὸν ποιητὴ Βιδούρη καθόταν ἕνας κύριος ἠλικιωμένος. Μιαδὺ φορές εἶδα τὸν ποιητὴ πού γύρισε καὶ τοῦ εἶπε κάτι, μὲ φάνηκε σὰ νὰ τοῦ πῆρε κιόλα ἡ τοῦδωσε τσιγάρο· δὲ θυμοῦμαι. Ὅμως μὲ ἔκαμε ἐντύπωση ὁ τρόπος πού τοῦ μίλησε. Ἔτσι: μιλοῦνε μόνο στοὺς ὑπερέτες, στοὺς ὑποταχτικούς. Γιὰ ὑπερέτης του δὲν ἔμοιαζε ὁ τρόπος του, ἢ φορεσιά, τὸ ὄψος του σὰ νὰ πρόδιδε τὸν ἀπόστατο ἀξιοματικό. Ἴσως νᾶτανε φίλος του, ἴσως μόνο θαυμαστής του καὶ τὸν ἀκολουθοῦσε σὰ σκυλί. Ὅ,τι κ' ἂν εἶταν, τὸν συμπάθησα τὸν ἄνθρωπο καὶ κάποια στιγμή δοκίμασα νὰ σηκωθῶ νὰ πάω νὰ καθῆσω δίπλα του, νὰ τὸν παρηγορήσω καὶ νὰ μὲ παρηγορήσει γιὰ τὴν ἀδικία πού μᾶς ἔγινε νὰ γεννηθοῦμε ἀσήμαντοι ἄνθρωποι.

Μὰ ἡ συζήτηση τριγύρω μου ἄρχισε νὰ σοδαρέβει καὶ νᾶνάθει. Ὁ φίλος τοῦ Νίκου, πού ἦρθε καὶ καθῆσε κοντά μου, φαινότανε πὼς μόλις εἶχε ρθεῖ ἀπὸ τὴ Γερμανία καὶ μιλοῦσε γι' αὐτὴ μ' ἐνθουσιασμό πού δὲν τὸν ἐσυμεριζότανε ἔλη ἢ φάλαγγα.

Ὅσο κ' ἂν ξεσπάθωσε μὲ τὸ μέρος του ὁ Θέμης Φλοῖσος, οἱ περισσότεροι φαινότανε πὼς συμφωνοῦσανε μὲ τὸ Βελαδράπα καὶ τὸ σγουμπὸ μὲ τὰ γιαλιὰ, πού ὑποστηρίζανε πὼς ὄχι μόνο τὸ γερμανικὸ πνεῦμα εἶναι κατώτερο ἀπὸ τὸ λατινικὸ, ἀλλὰ καὶ πὼς γνήσιος κληρονόμος τοῦ ἐλληνικοῦ εἶναι τὸ λατινικὸ. Σὲ κάθε λόγο τῶν ἀντίγων μου ὁ γερμανόφιλος στὸ πλάγι μου λάγγεθε, κουνούσε τὸν ὄμο του καὶ τὸ σαγόνι μὲ σπασμούς πού τὸν τρεμάζανε κανέναν:

«Κολοκύθια», φώναζε μὲ τὴ ρουμελιώτικη προφορὰ του. «Κληρονόμοι τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Φειδία εἶναι ὁ Σαίξπηρ, ὁ Γκαίτε καὶ ὁ Μπαίκλιν».

«Ἡ ἰταλικὴ ἀναγέννησι εἶναι τὸ πρῶτο ξανάζημα τῆς ἀρχαιότητος, πού τὸ χρωστᾷ ὁ κόσμος στὸ Μιχαὴλ Ψελλὸ καὶ στὸν Πλήθωνα. Ὁ Σαίξπηρ εἶναι

μιμητὴς τῆς Ἀναγέννησης, ὁ Γκαίτε ἀντιγραφείας», ἀπάντησε πὺ ἡσυχος ὁ σγουμπός μὲ τὰ γιαλιὰ σὲ ἀλαφρὸ ἑφτανησιώτικο τόνο.

«Ὁ Γκαίτε ἀντιγραφείας!» φώναξε ὁ πλαγινός μου ἀγριεμένος.

«Ὁ Γκαίτε εἶτανε μεγάλος ἄνθρωπος, πνευματικὸς ἀριστοκράτης, ὄχι δμως καὶ μεγάλος ποιητὴς», ξαναεἶπε ὁ πρῶτος.

Στὸ γενικὸ ἀνακάτωμα δὲν μπόρεσα νὰ καταλάθω ποιὰ γνώμη νίκησε. Ὁ διπλανός μου λάγγεθε, χερνομοῦσε νευρικά, ὁ Βελαδράπας εἶχε σηκωθεί ὀρθός, ὁ Νίκος εἶτανε μὲ τὴν ἴδεια τοῦ φίλου του καὶ τᾶθαλε μ' ἕναν ἄλλον ἀντίκρου. Ὁ ἀκόλουθος τοῦ Βιδούρη ζύγωσε τὸ κᾶθισμά του κ' ἄκουγε μὲ προσοχή.

«Κληρονόμοι τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Νταβίντσι καὶ τοῦ Καλδερόν εἶναι ὁ Δεκόντ Ντελίλ, ὁ Ντανούντσιο καὶ ὁ Δεκάστρος», πετάχτηκε πάλι ὁ σγουμπός μὲ τὰ γιαλιὰ, πού στὸ μεταξὺ εἶχε σκύφει στὸ βιβλίο του καὶ φαινότανε πὼς δὲν πρόσεχε στὴ συζήτηση.

«Βρὲ γελοῖο!», φώναξε ὁ Θέμης Φλοῖσος, «θὰ συγκρίνεις τὸ Δεκόντ Ντελίλ μὲ τὸν Αἰσχύλο; Νᾶλεγε; κάνε τὸ Ντάντε!».

Ὁ Βελαδράπας θύμωσε: «Ἄκου τὸν κουτεντέ! Μὰ δὲν εἶναι Ἰταλὸς ὁ Ντάντες;».

«Ποιός σὲ γέλασε;» ἀναπαράχτηκε ὁ πλαγινός μου. «Ὁ Ντάντες εἶναι γερμανικῆς καταγωγῆς. Ὅλοι οἱ μεγάλοι εἶναι Γερμανοί, ἔλη ἢ Ἀναγέννησι ἔχει γερμανικὸ χαραχτήρα. Ὅ,τι τρανὸ ἔχει ὁ κόσμος εἶναι γερμανικό».

Ὁ Βιδούρης κοιτάζε μιὰ τοὺς συζητητές, μιὰ τὰ παπούτσια του.

«Ὁ Φάουστ δὲν εἶναι ἡ γερμανικὴ μεταμόρφωσι τοῦ Προμηθέα;» ξακολούθησε ὁ πλαγινός μου.

«Γερμανικὲς κουταμάρες», φώναξε ὁ Βελαδράπας καὶ ὁ σγουμπός γέλασε σκαρταριστά.

«Γιὰ πρόσεξε! Ἄμα μιλιῶ ἐγὼ νὰ μὴ γελάς».

«Καὶ τί εἶσαι σὺ;».

«Σοῦ τὰ βγάνω ταυτιὰ, αὐτὸ εἶμαι».

«Κι ὁ Ὑπεράνθρωπος στὴ Γερμανία βγήκε», φώναξε τὴν ἴδια τὴ στιγμή ὁ Θέμης Φλοῖσος καὶ ξύστηκε στὸ σῆρκα του.

«Σῶπα εὐὸ μπαίγνιο», τοῦ εἶπε ὁ Βελαδράπας.

Πρὶν προλάβει νὰ φυλαχτεῖ, ἕνας μπάτσος τοῦ ἄστραψε στὸ πρόσωπο κ' ἔτσι ἀξαφνα βρέθηκε ἀναστατωμένη ἔλη ἡ φάλαγγα. Χύμησα κ' ἔπιασα τὸ Θέμη Φλοῖσο, πού εἶχε ἀβράξει τὸ Βελαδράπα ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὰ τραβοῦσε, σὰ νὰ ἤθελε νὰ μὲ βγάλει τὴν ὑποφία πὼς εἶτανε περούκα. Μὲ μιὰ τρικλοποδιά, πού τοῦ ἔθαλε, τὸν εἶχε ρίξει χάμω. Τούτος πάλι τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ σκονί πού εἶχε δεμένο στὸ λαιμὸ γιὰ λαιμοδέτη. Τρόμαξα νὰ τοὺς χωρίσω.

Ἄν κ' ὁ γερμανόφιλος ἔβγαλε ταυτιὰ τοῦ σγουμπὸ μὲ τὰ γιαλιὰ, δὲν ἔλαθα καιρὸ νὰ γυρίσω νὰ δῶ. Στὴ γενικὴ ἀναμπουμπούλα, μόνο ὁ Βιδούρης εἶχε μείνει ἀτάραχος στὸ κᾶθισμά του. Ξεκαρδισμένος στὰ γέλια, τραβοῦσε ἀπὸ τὴν οὐρὰ τὸ ξακὲ τοῦ Βελαδράπα.

Ἄμα ἡσύχασα τὸν ἄγριο δραματογράφου καὶ γύρισα νὰ δῶ τὸν ξάδερφό μου, τούτος εἶχε πάρει τὸ

φίλο του κ' έστριβε στη γωνιά του δρόμου. Ένας ένας φύγανε κ' οι άλλοι κ' έμεινα μόνος να βοηθήσω τὸ Βελαδράπα να τινάξει τὰ ρούχα του ἀπὸ τὶς σκόνες.

«Νὰ σὰς γνωρίσω. Ὁ κ. Ἀγγελῆς ἱετροδίκης, Φλώρος Θυμάρης ἐν Ἀρκαδίᾳ. Ὁ κύριος ;» εἶπε ὁ ποιητὴς Βιδούρης σιμώνοντας μας.

«Ἀκουσα Βελαδράπας», μουρμούρισα, ἀφρο εἶπα τὸνομά μου.

«Ὅχι· αὐτὸ εἶναι γιὰ τὴ μεταξὺ μας χρῆση», ξαναεἶπε ὁ Βιδούρης, μὰς ἔβγαλε μὲ φόρα τὸ καπέλο του καὶ πῆδησε στὸ ἄμάξι, πού πῆγε καὶ τοῦ ἔφερε στὸ μεταξὺ ὁ παρᾶξενος ἀκόλουθός του.

(Ἀκολουθεῖ)

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

»»● ΛΟΓΙΑ ΠΟΝΟΥ ●««

[Γιὰ τὸν πολέκλανστο θάνατο τοῦ Ἀντρέα Δ. Λούζη. Πρὸς τοὺς ἀπαρηγορητοὺς γονεῖς του].

Στοὺς θεήνους σας στὴν πρώτη συμφορὰ
εἶπα κ' ἐγὼ τοῦ πόνου σας τραγοῦδι,
μὰ... ἡ διαωμένη ἐγύρισε χαρὰ
φέρνοντας νέο ἀπάνταστο λουλοῖδι.
Κ' ἐστέρνωξαν τὰ μάτια τὰ θλιμμένα
κι ἄνθισαν πάλι γέλια ἀγατημένα.

Κ' ἔλαμψε νέα ὀλόχαρη ζωὴ
χαρὲς κ' ἐλπίδες κι ὄνειρα γεμάτη,
ὡσάν λαμπρῆς ἡμέρας χαραυγὴ.
Και ὅμως... μόνο εἰρωνεῖα κι ἀπάτη
ἐβγήκαν δια... πού ἀσπλαχνη εἰμαρμένη
φώλιαζε στ' ἄνθη σάν ὀχιά κρυμμένη.

Και μὲς στὴν ἀγαλλίαση τὸ μισρὸ
καὶ τὸ φριχτὸ της ἔχυσε φαριμάκι,
κ' ἔδωσε τοῦ μαρτύριου τὸ σταυρὸ
σ' ἕνα ἀγγελούδι πιό, παρὰ παιδάκι,
κ' ἐγίνετε καὶ σεῖς μέχρι θανάτου
μάρτυρες στὸ σκληρὸ τὸ Γολγοθὰ του.

Και τώρα πού σὲ μαῦρο ὠκεανὸ
ὁ πόνος τὴν ψυχὴ σας τὴ βυθίζει,
ὁ Γολγοθὰς (ὁπὸ τὸν οὐρανὸ
μόνος αὐτὸς μὲ τὴν κορφὴ του ἀγγίζει)
ἐμποτε ἀπὸ τὸ φῶς του νὰ σὰς δίνει
λίγη παρηγοριὰ γιὰ ἐλεημοσύνη.

Κεφαλληνία

ΜΙΧ. Γ. ΑΒΑΙΧΟΣ

Ἀπὸ ἕνα ζιζηκα τραγουδιστὴ ζητᾶτε γνώμη ; Δὲν ξέρω τίποτε ἀπ' αὐτὰ· δὲ μοῦ φτάγει ἡ ζωὴ γιὰ νὰ δώσω τύπο ἀρμονικὸ στοὺς ἤχους πού ἔχω μέσα μου. Ἐναν παρὰ δὲ δίνω γιὰ τὸν κόσμο. Μὰ κι ὁ ζιζηκας καμιά φορὰ τὸ καλοκαίρι, στὰ φύλλα τῆς ἐλιάς κρυμμένος, ζῆ ὀλόκοντα στὴ θάλασσα. Καὶ τότε περνᾶει μὲς στὸ τραγοῦδι του ὁ βόγγος ὀλης τῆς θάλασσας.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΘΕΡΙΣΤΗΣ

Ἡλιοκαμένε θεριστή,
Ἄρπαξε τὸ δρεπάνι
Καὶ μπῆκα στὸ λαμνὶ σου.
Ἀπὸ τασένα καρτερᾶ
Στ' ἄλωνι σου ἡ δουκάνη
Νὰ δώση τὸ ψωμί σου.

Τὰ στάχυα κιτρινοῦσαν
Μέσα στὸ ἡλιοπύρι·
Ἦρθαν τραγοῦδια καὶ χαρὲς,
Ἦρθε τὸ πανηγύρι.

Σφουρτίζει ἡ κόσα στὸ λαμνὶ
Ξαπλώνεται τὸ στάχυ
Μ' ἄγρια παραζᾶλι·
Τραβοῦν τουρμουκία, δένουνε
Γιὰ τοῦ ψωμοῦ τὴ μάχη
Ποιὸς νὰ σηκώση κεφάλι.

Διὲς τὸ χωράφι καρτερᾶ,
Πῶς ἀγοκουματαίει,
Σὰ θάλασσα περήφανε
Τὸ ναῦτη πού ζηταίει.

»»● ΑΛΩΝΙΣΤΗΣ ●««

Πᾶν τὰ χωράφια ! βγάλανε
Τὴ θερινὴ στολὴ τους,
Τὴν κᾶναν θημωνιές·
Τᾶλώνια τώρα ντύθηκαν
Καὶ βάλαν τὴ φραγὴ τους
Καὶ κλαῖν οἱ ἀποθεριές.

Ὁ θεριστὴς ξαπλώθηκε
Καὶ τὸ δρεπάνι πετάει
Κι ὁ ἀλωνιστὴς περήφανε
Μὲς στὸ χωράφι πάει.

Τριτίζει ὁ τροχὸς στὶς θημωνιές
Κι ἀρπάζει τὸ δικράνι
Σὰν ὄπλο στὸ κλεβρὸ του.
Στέκει σάν τὸν Ἀπόλλωνα
Ἀπάνω στὴ δουκάνη,
Χαρὰ στὸ σπιτικό του.

Τώρα πού παίρνει ὁ βοριάς
Παῖξε θρινάκι μὲ χάρη,
Στὴ λόντα νὰ πάει τᾶχρο,
Τὸ στάρι μὲς στ' ἀμπάρι.

Πέλη

Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗΣ